

Jana M a t ú š o v á (Praha)

LUDMILE ŠVESTKOVÉ K NAROZENINÁM

Tak jako před pěti lety¹⁾, připadá mi i letos milá povinnost připomenout významné životní jubileum PhDr. Ludmily Švestkové, která 7. listopadu 2009 oslavila ve výborné zdravotní i duševní kondici svou osmdesátku.

Profesní životní dráha dr. L. Švestkové je pevně spjatá s jazykovědou, a to s obory, které úzce souvisejí s jejím hudebním nadáním i s jejím původem z nářečně specifického Strakonicka. Ráda bych znovu připomněla její výzkumy v oblasti fonetiky, zvláště její přínos k poznání melodicko-dynamické výstavby promluvy na Volyňsku²⁾, a podíl na výzkumech výslovnosti cizích slov v češtině³⁾. Vyzvednout je opět třeba rovněž dlouholetou práci dr. L. Švestkové na poli české dialektologie, konkrétně na Českém jazykovém atlase, kterou sledují její články v časopise Naše řeč⁴⁾.

Její práce v oblasti onomastiky se datuje od roku 1986, kdy sice formálně dosáhla svého důchodového věku, zdaleka však nesložila ruce do klína. S trpělivostí, životní zkušeností a zdravým nadhledem přistoupila k výzkumu onomastického materiálu, k jeho zpracování a systematizaci. Její články, zvláště v denním tisku, přinášely pronikavé postřehy k různým jménům⁵⁾, především toponymům, a přispívaly k popularizaci oboru u široké veřejnosti. Od 90. let minulého století se zapojila do prací na budování elektronické verze sbírky pomístních jmen v Čechách. Měla v rukách každý z kartotéčních lístků tzv. generálního katalogu pomístních jmen a její podíl na jejich revizi a přípravě k přepisu do databáze je nepřehlédnutelný. I

¹⁾ K životnímu jubileu Ludmily Švestkové, *Acta onomastica* XLV, 2004, s. 151–152.

²⁾ K modulačnímu systému nářečí na Volyňsku, *Universitas Carolina Phil.* 3, No. 2, 1957, s. 185–215; K otázce přízvuku na předposlední slabice v nářečí na Volyňsku, *SaS* IVIII, 1957, s. 164–175; *Zwei Bemerkungen zur mundartlichen Intonation und ihrer Wahrnehmung*, *Zeitschrift für Phonetik* 17, 1964, s. 325–331.

³⁾ *Výslovnost spisovné češtiny II. Výslovnost slov přejatých. Výslovnostní slovník*, Praha 1978.

⁴⁾ *Nůžky, nožíky, nožice, nožnice*, *NŘ* 59, 1976, s. 267–269 (spolu se S. Utěšeným); *Krchňák* *NŘ* 61, 1978, s. 51–53; *Hubnout, chudnout, spadávat se*, *NŘ* 61, 1978, s. 53–55; *Korenda – klepna*, *NŘ* 62, 1979, s. 111–112; *Veselí, veselost, veselka*, *NŘ* 63, 1980, s. 56; *Hejno, láj*, *NŘ* 65, 1982, s. 110–111; *Červiště*, *NŘ* 66, 1983, s. 221–223; *Kálet prádlo*, *NŘ* 67, 1984, s. 29–220, *Osina* *NŘ* 67, 1984, s. 268–269 aj.

v následujících letech se vždy s patřičnou pečlivostí a svědomitostí ujímala činností, které souvisely s prací na Slovníku pomístních jmen v Čechách, s pořádáním onomastického materiálu a jeho systematizací. Obětavě tak ulehčila práci jiným pracovníkům oddělení onomastiky Ústavu pro jazyk český, kteří jsou jí za její pomoc velmi vděční.

S dr. L. Švestkovou se setkáváme při onomastické práci dodnes. Do oddělení onomastiky přichází se svým specifickým optimismem a humorem, s moudrostí získanou během své ne vždy nejlehčí životní pouti a přináší s sebou příjemnou atmosféru pochopení a pohody.

Přejeme „naší Lídě“ do dalších let hlavně pevné zdraví, mnoho sil a potěšení z každodenních drobností.

⁵⁾ *Boží muka*, NŘ 79, 1996, s. 165–167. Příspěvky do rubriky Každý jsme přímo odněkud v Zemědělských novinách (1995) a do rubriky Z historie regionu v MF dnes (Praha) 2000 – příloha Střední Čechy.